

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
Minden nap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadó-hivatal:	
Szabadka IV. Rákóczi-ut 28.	
Telefon: 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	14.40
három évre	42.00
negyed évre	3.60
egy hónapra	1.20
Védőre postán küldve	
egész évre	17.40
három évre	51.20
negyed évre	4.30
egy hónapra	1.40

A lélek mint karácsonyfa.

Irta: Prohászka Ottokár dr.

Karácsonykor üljük annak a szent titoknak ünnepét, hogy az Isten gyermek lett s szívesen vette, amit neki édes Anyja szeretetet és édes csókot adhatott. Mindnyájan úgy vagyunk, hogy nem nélkülözhetjük azt, amit mint gyermekek anyánktól, később pedig felnőtt korunkban jó emberektől a szeretet mindenféle megnyilatkozásában vehetünk s minél nehezebb s keserveesebb az élet, annál inkább rászorulunk minderre. Ezért is a negyedik háborus év karácsonyán sem tehetünk jobbat, mint azt, hogy a betlehemi Kisdedtől s édes Anyjától indításokat vegyünk a figyelmes, megértő s áldozatkész szeretetre. E szeretet nekünk ajándék, mert magunk részére jobb ajándékot, mint meleg szívet, nem is képzelhetünk s hogyha aztán e meleg szívvvel másokat is szerethetünk s másokon is segíthetünk, akkor ezt a szeretetet s e szeretetből eredő jótetteket karácsonyi ajándékkul letesszük embertársainknak ez idén ugyanis gyéren beaggatott karácsonyfája alá.

A szeretetet tehát először is magunk számára kérjük. Akarjuk, hogy karácsonyunk, v. i. bensőséges, mély érzéssel s áhitattal telített szívünk legyen. Ne zavarjon meg az, hogy háboru van; mert háboru s halál fölött elviszi s hozza az isteni szeretet arkangyala a karácsonyfát s szent örömeire hív meg.

Krisztus született! Örüljön hát mindenki, ki a nagyot s dicsőt szereti s azért lelkesül, mert vezetőre lel! Örüljön, örüljön mindenki!

Ha ily meleg lesz a szívünk karácsonyi szent örömtől, akkor tudunk majd szeretni magunk is, — tudunk majd adni s ki nem fáradunk. Nem mondhatjuk majd egykönnyen, hogy elég már, mikor egyrészt folyton új

bajok s meyróbbaltatások érnek, másrészt meg Krisztus folyton velünk van s velünk marad, hisz azért jött.

Ennek a kitaró s hűséges szeretetnek jelképe a karácsonyfa. A fenyőfa nemcsak napsugaras tavaszban s nyáron, hanem zimankós télen is zöldel s azért választjuk a fenyőt karácsonyfánkul, mert mi is hűen szeretni kívánunk! Szeretni jószorsban s keserveesen egyaránt, szeretni, míg Isten akarja, hogy éljünk. S azért kitarjuk szívünket, szeretetünket s irgalmunkat s kiterjesztjük zöldelő fenyőágakként lelkünk karjait az inség s szenvedés fölé. Aki így szeret, annak lelke karácsonyfa!

A karácsonyfa sötét erdőből való. A fenyőerdők tele vannak árnyal; titokzatos homály ül a fák alatt s derűt s világosságot a napsugár sem tud oda lopni vagy árnyékukban virágot fakasztani: de ha télen havazik, akkor világos lesz a fenyőerdő, millió jégcsillám ragyog a gallyakon s égi fények járnak a lekonyuló ágak zuzmarás pihéi között. Tehát havas télen világosodik ki a fenyőerdő!

Bár világosodnék ki a karácsonyfák világosságától az a sötét erdő, melyben az emberiség most botorkál s melytől maga is egyre sötétebb s durvább lesz! Nagyon sötét és fekete most sok embernek a lelke; némelyiké az alávalóságtól, önzéstől s uszorrától; másoké meg a fájdalomtól és gondtól. Nincs előkelő palota, nincs polgári otthon vagy zsellérkunyó, melyben az árnyak most meg ne nyulnának. Hát bennünk van s rajtunk ül a sötét fenyvesek árnya. Mikor lesz itt s mitől lesz itt derű s világosság? Felelem: nem lehet itt derű s világosság a jólét, a jókedv napsugarától, hanem csak a lelkünk kegyelmi fé-

nyétől! Világos lesz, ha a bánat s gond fenyőerdeje karácsonyfa-erdő lesz, ha a bánatos lelkek kivilágosodnak a karácsonyi hittől, —

hogy az Isten ember lett és szeret!

Aki így hisz és így szeret, annak lelkében kigyultak már a karácsonyfa fényei!

Tárgyalják a fegyverszünetet

Az olasz harctéren 16,000 foglyot, 93 ágyut és 233 géppuskát zsákmányoltunk.

Hivatalos jelentés: Keleti harctér: Fegyvernynyugvás. Az összes orosz arcvonalakra kiterjedő fegyverszünetre vonatkozó tárgyalások ma reggel újból megkezdődtek.

Olasz harctér: A velencei hegyekben tegnap a hó és köd minden harci tevékenységet megakadályozott. Conrad tábornagy csapatai a Meletta területéért vívott négy napos harcokban az eddigi számlálás szerint 639 tisztet és 16,000 főnyi legénységet szállítottak be. A zsákmány 93 ágyu, 233 géppuska, 4 golyószóró, 81 aknavető és sok más hadianyag.

A vezérkar főnöke.

December 20-án beterjesztik a választójogi javaslatot.

B u d a p e s t, december 14. Beavatott politikai körökből vett értesülés szerint Vázsonyi Vilmos választójogi miniszter december hó 20-án déli 12 órakor tartandó formális ülésen beterjeszti a választójogi reformjáról szóló javaslatot.

Az angol kormány zsidó államot alapít.

A m s t e r d a m, dec. 14. A Times jelentése szerint Londonban a zsidók Rothschild lord elnöklete alatt nagygyűlést tartottak, amelyen köszönetet szavaztak az angol kormánynak azért, hogy Palesztinában megalapítja a zsidó államot. Samuel volt miniszter kijelentette, hogy a zsidók az új államban tekintettel lesznek az arabok jogaira és respektálni fogják a keresztények és mohamedánok szent helyeit. Samuel azt is hangsúlyozta, hogy a zsidó nemzeti államnak nem szabad politikai befolyásra törekednie a földön szétszórva élő többi zsidók fölött.

Az orosz hadsereg teljes bomlása.

B é c s, dec. 14. A Ruszki Vjedomoszti azt írja, hogy az orosz frontheadereg legnagyobb része teljes bomlásban van; a katonák anélkül, hogy megvárnák a leszerelési parancsot, csapatostul elhagyják állásaikat és gyalog vagy vonaton az ország belsejébe mennek. A Krilenko utódjává generalisszimussá kinevezett Scserbacsev tábornok a romániai fronton tartózkodik. A szövetségestársak egymáshoz való viszonya annyira elmérgesedett, hogy román vasuti tisztviselők sok esetben nem engedik meg az orosz csapatoknak a vonatok használatát.

Két nagy gőzöst elsüllyesztettek.

Az angol előőrsökkel folytatott sikeres harcban két nagy gőzöst és két felfegyverzett őrhajót elsüllyesztettünk. Haderőin veszteség nélkül és sértetlenül tértek vissza.

Zsidók, ne bánítsátok a Jézuskát!

„Bus riportot irt a jó gyermekek számára“ egyik helybeli szabadkőmives-zsidó lap, a Bácsme gyei Napló. A cikkezé igen fogytában lehet a témáknak, ha már egy zsidó ujságban kezd írni a katolikusok karácsonyáról. De még ez hagyjám! Hanem ezt oly szemtelenül és istenkáromló módon teszi, hogy ez a cinikusság méltán háborítja föl minden szabadkai katolikus embernek jobb érzelmeit.

Ha egy fővárosi lap teszi ugyan ezt, a mellett egyszerűen elmennek a katolikusok és legföljebb azt mondják, hogy az ilyen szemtelen vallásnyúló lapot nem veszik meg többé. De egészen más ha egy vidéki lap tesz ilyesmit Vidéki városokban ugyanis — és ez Szabadkára elismerjük különösen áll — a közönség sok tekintetben rászorul a hírszolgáltatás tekintetében minden egyes lapra. Készséggel elismerjük, hogy a Bácsme gyei Naplóra, ha zsidó és szabadkőmives szellemű lap is, rászorul a keresztény közönség is és éppen ezért bosszantó az olyan tapintatlanság, sőt szemtelenség, mellyel ez a zsidó ujság „Szomorúságok a Jézuska körül“ címmel a napokban irt.

A keresztényeknek Istenbe vetett hitét még sem lehet ilyen otrombaságokkal meggyalázni: „A mai időkben emberek intézik a bűnös

világ sorsát, a jó Istenke nem szól bele ebbe a kis világháborúba. Csak öljék egymást az emberek! Csak gazdagodjanak meg a jó árdrágítók! Arról sem tehetek, hogy az idén, a negyedik szomorú karácsony eljövendő estélyén a Jézuska csak azoknak a jó gyermekeknek tud valamit hozni, akiknek Istenfélő hadimilliomos a papájuk.“

A jó gyermek, akit a Bácsme gyei Napló riportere megkérdezett, így felelt:

— Én már nem hiszek a Jézuskaiban. Háboru van kérem, stb, stb.

Igy beszélnek a zsidók által megszólított de bizonyára nem létező, keresztény jó gyerekek. Azok már nem hisznek a Jézuskaiban! ? Es leptársunk nem áll ilyen sületelenségeket és vallás gnyulódásokat beadni keresztény olvasóinak. S a keresztény olvasók ezt minden szó nélkül türik. Eddig még senki sem emelte föl ez ellen a szavát. Mi vártuk, hogy a bácskai keresztények közül valaki csak föl mer szólalni ez ellen. De nem volt senki.

Ilyenek a mi katolikusaink! Engedik, hogy tehetségtelen kőficfirkecsok kipackázzanak legszentebb érzelmeinkkel és hitünkkel. Es sokan azt kérdezik minek a külön katolikus ujság! Mert nekik a Bácsme gyei Napló is jó! Hát csak legyen jó! k.—

A csehek árulása.

— Németeknek adták meg magukat. —

A prágai Viktor Emánuel-ezred hőseiről nem volt szabad írni semmit míg a szegedi fonton harcoltak, sőt beszélni is csak suttogva lehetett róla. Igaz, hogy sok mindenfélét suttogtak, többek között azt is hogy néhány 28-as tiszttel Szegeden — cseh szempontból — halattak hősi halált.

Most exhumálja ezt az 1915-ből való szexációt egy hírlapíró, aki másolatot szerzett a Nemzeti Múzeum hadilevéltáráruk egy érdekes okmányáról. Az okmány a legfőbb hadvezetőségnek egy parancsa, amely a következőképpen szól:

Ófelsége folyó év április hó 26-án kelt legfelsőbb parancsával eirendelte, hogy a III. Viktor Emánuel nevet viselő es. és kir. 28. számú gyalogezred, mely Prága környékéről és Prágából nyeri kiegészítését, az ellenség előtt tanúsított

gyávaság és megbízhatatlanság miatt feloszlatassék, tisztikara ellen a hadbírói eljárás megindíttassék, legénysége megfegyelmeztessék, a fenn maradtak más ezredek között szétosztassanak és az ezred zászlója a bécsi arzenálba szállíttassék. A hadparancs a harc vonalban álló összes ezredek előtt felolvasandó. Ot tiszt és megfelelő számú legénység agyonmövésé Szegeden már megtörtént.

Ennek a monarc és osztrák-magyar hadsereg története a következő: Az ezred a kárpáti harc vonalban állott, kitűzte a fehér zászlót és parlamentereket küldött az ellenséghez azzal, hogy mint szlávok, nem akarnak az orosz ellen harcolni, a tárgyalásnál kitűnt, hogy az ellenség melyet oroszoknak néztek, nem orosz. Hanem német katonaság volt. A legfőbb hadvezetőség.

Katonák karácsonya

— Segítsünk az özvegyeken és árvákon! —

A harcerekben küzdő, dicsőséggel övezett hadsereg arra kéri a m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatalát, hogy meltozze az idén karácsonykor a frontok megajándékozását. Kivánságukat a hadsereg főparancsnokság tolmácsolta a Hadsegélyző Hivatalnak.

A Hadsegélyző Hivatal annak dacára, hogy a szeretet és béke ünnepének megülésében annak az érzelmi szolidaritásnak a szimbólumát látta megnyilvánulni, amely a küzdő és szenvedő hősokeket összekapcsolja az itthonlevőkkel, — mégis lemond a megkezdett akció folytatásáról.

Katonáink mintha éreznék és tudnak, mekkora nehézségbe ütközik ma az anyagok óriási hiánya miatt az ajándékok beszerzése, nemes és fenséges gesztussal elhárítják maguktól az ajándékokat és arra kéri a Hadsegélyző Hivatal, fordítsa a begyűlt összeget az árvák és özvegyek javára. A közmondás aranyigazsága megdől: nem igaz, hogy akinek pénze van, mindene van.

De ha van pénz, hát legyen is! Ha katonáinkat nem tudjuk a szent estén elhalmozni szeretetünk megnyilvánulásának külső jeleivel, akkor segítsünk mindazokon, akik legnagyobb áldozatai a világok

mérkőzésének, akkor adjuk oda azt az összeget, amelyet szives örömet odaadtunk volna karácsonyi ajándéknak: adjuk oda most általános hadi jótékonyági célokra. Minden fillér sebeket hegeszt, fájdalmat enyhít és könnyeket szárít!

Erre kéri a Hadsegélyző Hiva-

tal az önfeláldozó magyar társadalmat.

Az adományok postautalványon a postatakarékpénztárhoz (Budapest V., Hold-utca) küldendők. A postautalvány szelvényén meg kell írni, hogy a küldött összeg a Hadsegélyző Hivatal 6458. sz. postatakarékpénztári csekkszámára jávára irandó.

Katolikus autonómia.

Resch Béla igazgató beszéde a szabadkai kongregációk ünnepélyén.

II.

A katolikus autonómia az egyház világi vonatkozású ügyeinek önkormányzat utján való intézését, a keresztény kultúrának megszilárdítását és védelmét jelenti. Ma ugyszólván mindenki jogot formál magának ahhoz, hogy a katolikusok dolgaiba beleavatkozzék. Más volna a helyzet, ha a katolikusok ügyeibe csak katolikusoknak volna beleszólásuk. A kat. autonómia nem más, mint a katolikuság szervezkedése ország-szerre a templomon kívül; a papságnak és a híveknek önkormányzati testületekben való egyesítése a keresztény hit és az Egyház erkölcsi és vagyoni szabadságának védelmére a legfelsőbb kegyur, a koronás király védnöksége alatt. Ezen hatalmas szervezet úgy működök, hogy minden községben vagy városban a hívők papjaikkal szervezeteket alkotnak melynek tagja lehetne minden feddhetetlen előéletű katolikus férfi.

Az egyház politikai helyzetét országos törvények írják körül. Ezen törvények jószágától függ az egyház hitelvi, erkölcsi vagyoni jogi szabadsága és a bevett felekezethez való viszonya, történelmi jogainak tiszteletben tartása és általában az a hagyományos megbecsültség, amelyre nemzetfenntartó érdemeinél fogva rászolgált.

Egy ilyen politikai helyzetnek a biztosítása az autonóm szervezkedésnek legmagasabb feladata, amelyből az ország katolikus népének fejlődése, jóléte, boldogulása függ.

A tanító-egyház egymaga a mai kor ellenséges eszméiradatában ilyen politikai helyzetet biztosítani nem képes azért a világi hívek százezreinek kell mellette sorompóba lépni, hogy a nemzetfenntartó katolikus erkölcsi világrend fenntartható legyen.

Az egyház békés fejlődését az egyházi vagyon kezelésével kell biztosítani. Az egyházi vagyon nagyobb és kisebb egyházi javadalmakból, katolikus alapokból és alapítványokból áll. Mindkét fajta vagyon katolikus eredetű amelynek egyedüli jogos birtokosa a magyar katolikus egyház, legfőbb kegyura az apostoli király, természetes öre és gondozója a magyar katolikuság a dolog természete szerint. A katolikus alapok és alapítványok mindenestől a megszüntetett szerzetes-rendek javaiból maradt ránk. Ezen alapítványok az apostoli legfőbb kegyur joghatósága alatt állanak, de a magyar katolikuság elvitázzhatatlan kulturavagyonát teszik. Azért, mert ezen alapokat az állam kezeli azért csak nem államjavak és kezelésüket bármikor magának követelheti a magyar katolikuság egyeteme és ezzel egyszersmindenkorra véget vet annak a szemérmetlen követelésnek, amellyel az egyház ellenségei fellépnek és

vagyonának elkobzását sürgetik.

Az alapokra és alapítványokra nevezve az autonómia nemcsak a vagyoni felügyeletet kívánja, hanem a kezelés jogát is, ami annyit jelent, hogy ezek az alapok és alapítványok a kat. autonóm státusnak kiadassanak. Az autonómia egy másik fontos feladata a katolikus iskolaügy rendezése.

A magyar iskolaügy eredetere nézve egyházi intézmény. A népnevelést és a magasabb foku oktatást századokon keresztül az egyház teljesítette. Az egyház szervezte a plébániai, káptalani és kolostori iskolákat és állította fel az első egyetemeket.

Anélkül, hogy a mai állami vezetés jóhiszeműségben és az ellenőrzés jóakarátában kételkednénk kell jelentenünk, hogy katolikus iskoláinkat nemcsak kívülről, hanem belülről is veszély fenyegeti, amelyet csak egy egészséges autonóm szervezet tudna elhárítani. A kat. alapítvány budapesti tudományegyetemből csak a teológiai fakultás maradt meg katolikusnak.

Ma már nem is tiltakozik senki a többi fakultások dekatolizálása ellen, sőt még az ellen sem hogy egyes tanácsokról nyíltan hirdetik a materialista, monista, internacionalista tanokat és szinte tudományos kvalifikációnak tartják a vallástalanságot és atheizmust.

Mindent a tanzsabadság nevében türik összetett kézzel és nézzük, hogy ebben a légkörben hogy nő fel a jövő Magyarország tudományos képzett intelligenciája.

Türik tehát tehetetlenül, hogy katolikus akadémián szabadkőmives páholyok tagjai mint hirdetik a vallástalanságot és tanúsítanak agresszív viselkedést az egyház és intézményeivel szemben.

A szabadalvú állam nem segít ezen botrányos állapotokon és ennek oka azután az, hogy királyi katolikus középiskolákban is az egyház ellenségei destruálják azt, amit katolikus tudósok és pedagógusok annyi szeretettel és önfeláldozással felépítettek: az ifjú lélek hitét és katolizálását. Ezen a bajon is csak az autonómia segíthet.

Gyermekeink nevelésének ügye olyan program, amelynek megfelfelé megvalósítása magábanvéve is az autonómia legértékesebb feladatai közé sorolható.

Az ország katolikus lakósága csak egy olvadhat bele a katolikus autonómia szervezetébe, ha minden városban és községben, minden legkisebb faluban katolikus hitközséget alkot. E hitközségek összekötő kaposa a vallásos buzgalom, fenntartó ereje az alkotmányos egyházi élet, országos jelentősége a kat. licitás. A hitközségeknek az egyházme gyei autonómiaiban nagy szerepük lesz, ami csak emelni fogja a katolikus közügyek iránti országos érdeklődést. (Vége köv.)

NAPI HIREK.

— **P. Bangha Béla fellépése a kongregációk ünnepélyén.** Bangha páter jól ismert személyiség már Szabadkán. Nem szükséges, hogy munkásságát, nagy szónoki tehetségét, széleskörű tudását ismerjük, és éppen ezért nem is nagyon szükséges ajánlanunk fellépését. Akora édekeséggel várja mindenki megjelenését, hogy a városi székház díszterme jövő vasárnap délután 5 órakor újra kicsiny lesz halgatónak befogadására. De amily ismert és kedvelt szónoka a Szabadka katolikus társadalmának, épp oly mostoha gyermeke ugyan annak a közönségnek az az eszme, amelyért e lánglélkű, apostoli buzgósággal megáldott férfi titáni erőfeszítéssel küzd és dolgozik, írásban és szóban apítál: a *katolikus magyar sajtó*. Pedig a Krisztus országának felvirágoztatása, hit és erkölcs, a kereszténység diadala ellenségei fölött s a jövő Magyarország boldogsága függ a katolikus magyar sajtó megteremtésétől. Érisük meg ezt végre mi is és jelenjünk meg minél számszerűbben a vasárnap délutáni ünnepélyen, hogy lelkes tüntetéssel adjunk kifejezést annak az elhatározásunknak, hogy mi is segíteni akarjuk P. Banghát a Krisztus egyháza zászlójának diadalra juttatásában!

— **Kitüntetések.** Az ellenséggel szemben vitéz magatartásának elismerésül a katonai érdemkereszt 3. osztályát kapta a hadikétkönyvnyel és a kardokkal *Laták János* 86 gyalogezredbeli tart. főhadnagy. Az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért a legfelső dícsérő elismerést kapta a kardok egyidejű adományozása mellett, *Bentz Emil*, a 310. honvéd gyalogezrednél beosztott 6. honvéd gyalogezredbeli százados. Az ellenséggel szemben vitéz és önfeláldozó magatartásáért a legfelső dícsérő elismerést kapta a kardok egyidejű adományozásával *Szepe István* 86. gyalogezredbeli tartalékos egészségügyi hadnagy. Ugyanezt kapta újlag az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása és kiünö szolgálatai elismerésül *Sax Zoltán*, egy népfőlkelő hegyi dandárparancsnokságnál beosztott, 6. honvéd gyalogezrednél létszám felett vezetett, vezérkarhoz beosztott százados.

— **A sajtó — hatalom.** Az újságírás fontosságáról és a sajtó hatalmáról beszélt tegnap délután igen érdekesen a Liceumban *Szávay Gyula*. Az újság maga az élet — mondta. — Az újság harcossá egy egy ifju óriás, tábora csupa ifjuság; aki a táborban van, az fiatal, habár ősz is a haja. Hozzá hasonló hatalom nincs, a világot nélküle elképzelni nem lehet. Döntő szerepét a sajtó nem felelőre kapja, hanem a népből s innen van az a hatása, hogy közvéleményt tud alakítani. Az újság önt életet a holt igazságba, ott bontja szárnyait az irodalom, ott pompázik a divat ott fejlődik a közgazdaság és ott tanyázik a legfőbb kincs, mely után mindenki áhitozik: a *hir*. ha igaz is, hogy a sajtó hatalmas szervezetével csinálták a háborút másrészt azonban az is bizonyos, hogy ő fogja vonni a béke diadal szekérét is, amint ő volt balsorsban vigasztalónk és reménységünk

ébredtortója. Hatalmas erejét bizonyítja az is, hogy most a cenzúra vasláncokkal bénítja meg a sajtót s az ennek ellenére soha sem volt hatalmasabb mint ma. Az ötletekben gazdag előadást sokszor félbe szakította a közönség lelkes tapsa, amely szinte szünni nem akart, amikor *Szávay Gyula* előadását befejezte.

— **Kongregációi gyűlés.** Az Urak Mária-Kongregációja holnap szombaton délután fél 7 órakor gyűlést tart a Katolikus Legényegylet helyiségében. Előadó *P. Bangha Béla* lesz.

— **Kalocsai kanonokok a katolikus újságírókért.** Ujabban *Révay Tibor* dr. és *Macskovics Pál* dr. kalocsai kanonokok járultak hozzá adományokkal — az előbbi 200, az utóbbi pedig 100 K-val — az Országos Pázmány-Egyesület által a katolikus újságírók részére létesített nyugdíjpótló alaphoz.

— **Szilveszterkor fizetnek.** A házipénztár az eddigi szokáshoz híven az idén is f. é. december hó 31-én fogja eszközölni az 1918. évi január 1-jei fizetéseket. Ehhez képest felkéri a főpénztárnok a városi tisztviselőket, hogy a fizetési könyvecskéket mielőbb adják be a számfeltes megejtése végett.

— **Matiné a Liceumban.** A Szabad Liceum ez évi második hangversenyét a szénmizériák követ kezében nem délután, hanem d. e. 11 órakor matiné alakjában kénytelen megtartani. A megváltozott órában azonban éppen olyan tartalmas és magas színvonalu műsort nyújt a Liceum, mint azelőtt. A matiné *Lányi Ernő* zeneigazgató mond bevezetőt. Kivüle fellép még *Waldner József* zongoraművész és *Nagy Janosi*, a szabadkai közönség kedvelt hegedűse. Fénypontja lesz azonban a műsornak *Tóth Boriska* urilánynak a zenekola új tanárnőjének Szabadkán első nyilvános fellépése. *Tóth Boriska* dr. *Tóth Béla* volt törvényszéki orvos bájos, ifju leánya a szabadkai társaság kedvelt tagja. Mígdon szülővárosába visszatér és fellép, bizonyára meleg szimpátia fogadja. A magas színvonalu hangverseny műsorát holnap közöljük.

— **Buzás József kegyelmet kapott.** A budapesti es. és kir. hadosztálybíró *Buzás József*et, aki a Fehérvár-úton meggyilkolta és kirabolta *Gutmann Armin* ékszerész feleségét, tudvalevőleg kétélt általi halálra ítélte. A bécsi es. és kir. legfelsőbb törvényszék szintén halálra ítélte *Buzás József*et.

LIFKA MOZI

Csütörtök — péntek:
Az idény szenzációja

Közkívánatra!

Legyen világosság

Erkölcsháza 5 felv. főszereplő
BERND ALDOR. Kezdeté 5 és 8.

Ezután kegyelmi tanácsosa alkult át a legfelsőbb törvényszék és felterjesztette az ítélet éfelsege kabinetredájához. A király a halálra ítelt *Buzás József*nek megkegyelmezett es büntetését életfogytig tartó fegyházra változtatta át. Az elítelt rablógylkóst a mőlersdorfi katonai fegyházba szállítják.

— **Honvédlobogó.** A honvédségi Rendeleti Közlöny legújabb száma jelenti, hogy a király jóváhagyta hogy magyar királyi honvédlobogót létesítsenek. A honvédlobogó mindkét oldalán a magyar állam egyesített címerét viseli és ugyanugy kell használni, mint a közöshadsereg lobogóját.

— **Kártyáznak a legények.** Uri passziót űznek már a legegyszerűbb legények is. *Angyal Antalné*, szül. *Göncz Teréz*nek Vágóhid utca 320 szám alatti koresmájában, tiltott szerencsejátékot, ferblit játszottak a legények. A tulajdonost már többször büntették tiltott szerencsejáték megengedéseér, de ő csak nem okult. Az asztalon levő 38 korona készpénzt a hatóság emberei lefoglalták és a 4 játzó legényke s a koresmáros ellen megtették a feljelentést a járásbírósnál. Egyébként ebben a koresmában mindig találunk katonaszökevényeket is és éppen ezért a zavart közbiztonsági szolgálatnak megkönnyítésére volna, ha a háboru tartama alatt a koresmaengedélyt a tulajdonostól visszavonnák.

— **Gépeszek Szaklapja** címen rendes heti mellékletet ad ki a *Molnár Lapja* (Budapest, V., Csáky-u. 12. sz.) mely a gyakorlati szakemberek részére valóságos lömeget adja a tapasztalatoknak es utmutatásoknak. Mutatványszám ingyen kérhető.

Dr. Szántó Gábor főorvos rendel mindennap d. u. 2-3-ig, vasár- és ünnep nap 11-12-ig. VI. Deák-utca 1. K u n e t z Testvérek háza. Telefonszám: 629.

Színház.

Megnyitó előadás

a városi színházban.

Tegnap este tartotta az új évad első előadását *Nádasy* kitűnően szervezett színtársulata táblás ház előtt. Színrekerült *Gábor*, *Bakonyi* és *Szirmay* humoros tárgyú nagy sikert arótt operettje, amelynek keretében bemutatkozott a színtársulat új szubretténekesője, *Szebeny Margit*. A közönség jóleső érzésel látta, hogy *Nádasy* igazgató nagyon helyesen cselekedett, amikor *Szebeny* szerződtette.

Ugy elragadó bájos egyéniséggel, mint művészi játékaival, kellemes hangjával és — ami a legjobban tetszett — toilettejeivel sok sok tapsot érdemelt ki *Rolla* szerepében.

De *Révész Ilonka* sem hagyott magán tultenni. Olletes játékmódorával, szépen csengő hangjával és utározhatatlan bájoságával nagyon eredetien játszotta *Maresa* szerepét.

Kiváló partnerre tált *Komlós Vilmos*ban, a szabadkai közönség dédelgetett komikusában, aki *Mágnás Miskát* alakította. *Komlós*

nem szükséges külön megdicsérünk, csupán annyit említünk fel róla, hogy nagy megértéssel játszotta a vasmegyei parasztleány szerepét.

Az est fényét emelte *Thorma Zsiga* művészi játéka és kitűnő tenorja. Nagyon jék voltak még a hölgyek közül *Nádasy* *Korláth grófnő* szerepében, a férfiak közül *Remete*, *Rónai* és *Kürthy*.

Az operett annyira közismert és jó, hogy dícsérünk nem is kell A darab sikerét a szereplők színtársulata kivül a zenekar közreműködése és *Remete* kitűnő rendezése is előmozdította.

Csupán azt fájjaljuk, hogy a színpad annyira kicsiny, hogy — mint ebben a darabban is előfordult — nagyobb szabásu táncot affig lehet rajta ellejteni. *G. L.*

A városi színházban az estéli előadások pontosan fél 8, a délutáni előadások pedig fél 4 órakor kezdődnek.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután a páratlan sikerű *Mágnás Miska* van műsoron *Révész Ilonka*, *Szebeny Margit* és *Komlós*. — Vasárnap este berletiszűnethen harmadszor játsszák „A szeretőt”. — Itt emlíjük meg, hogy „hétfőn este *Holdy Juczi* felléptével a „Lili” *Hervé* bájos muzsikája operettje kerül színre. Jegyeket ezen előadásra már lehet előre váltani a színházi pénztárnál.

Szerkesztői üzenetek.

B. Gy. A kívánt cím a következő: *Allomáselüljáró*, *Jankovci*, *Szerémmegye*.

Erd. Köszönjük. A mult kedden leegéit gothai nemzeti könyvtárban 180 ezer kötet és 7000 kézirat volt.

Nyomatott a kiadótulajdonos, *Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat* mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

Korzó Mozi

műsora.

Péntek — szombat — vasárnap

Főszerepben: *Bertész Dezső* a Vígyszínház kedvence művésze

== A ==

rabló lovag

Izgalmas kalandor dráma 4 felv

□

Előadások kezdete d. u. 5 és 8-kor.

2. Decemb. 15.

ELITE
MOZGO

Péntek—szombat—vasárnap

A vad-rózsa

Göethe filmkölteménye 3 felv. és a fényes kísérő műsor

Előadások kezdete: hétköznap fél 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap pedig 2—8-ig és este fél 9 órakor.

Mozgófényképszínház.

KORZÓ MOZI MUSORA:

Péntek—szombat—vasárnap: *A rabló lovag*. Rendkívül érdekes kalandor dráma, 4 felvonásban. Főszereplő: *Kertész Dezső* a Vígyszínház tagja.

Hétfő—kedd: Paulai Erzszi nagyszerű alakítása a „*Halhatatlan asszony*”. Fantasztikus színjáték.

Szerda—csütörtök: *A millió mennyasszony*. A szezon nagyszerű vigjátéka, *Hanny Wei se* pompás alakítása.

LIFKA MOZI HETI MŰSORA

Csütörtök—péntek: *Legyen világosság!* A nemi élet szociális problémája 5 felv.

Szombat—vasárnap: *Jubileumi előadás! A maharadzsa gyöngye* Gunar Tolnás utólréhetetlen filmalkítása. Keleti szerelmi történet 4 felv.

Hétfő—kedd—szerda: *Bogdan Stimoff (Sumi Marica)* epizód a bolgárok életéből, 4 felv.

„TEALELKE”
a legjobb rumos teapótló.

Olcsó, egészséges, izletes!!

Tömegélelmezésnél

katonaság, fegyvertáborok kórházak, gyári- és bányavállalatok, valamint kereskedők és magánháztartások részére nélkülözhetetlen. 1 kgr. „TEALELKE” 400 adag rumos teát ad. Egy csészé izletes tea elkészítéséhez egy kávés kanálnyi „TEALELKE” elegendő. — Próbautókat (nagyot) K 10—(kicsit) K 5— a pénz előzetes beküldése ellenében küldök. Kísérlet meg és meg fog győződni róla, hogy a „TEALELKE” a modern vegyészeti remeke, a legideálisabb és legegészségesebb rumos teapótló. Képviselek felvételnek. Katonaságnál bevezetettek előnyben részesülnek.

Müller Rezső

BUDAPEST, VII. ker., Rákóczi-ut 32. sz.

Csütörtök—péntek: Amerikai film! *A Demimonde* egy félvilági hölgy története 4 felv.

Szombat—vasárnap: *Mia May* a lebilincselően szép filmdiva legújabb alakítása *Az aranyháló* szerelmi történet 4 felv.

Viliam Kohn a detektív király fellépte vasárnap az Apolló-Moziban a nap óriási szenzációja lesz.

Dohányzók

még kaphatnak gyári áron cigarettahüvelyt. Eredeti vergé-papíron készült, békéidőből való jóminőségű hüvely, 1 doboz 100 hüvely, 60 fillér. 1000-kint 5% engedmény. Csáladi levélpapír, 100 levélpapír és 100 boríték (a boríték selyembetűt) 5 kor. 50 fill. mind a 200 darab. Szabadkai látképek és más újdonságok darabja 10 fillér. Névjegyek azonnal izlésesen készílnék. Iró- és csomagolópapírok gyári raktára.

Lipsitz és Lampel

könyv-, papirkereskedése és könyvnyomdája. Szabadka, Rudics-utca. Telefon 604 sz.

Egy jó házból való fiút

nyomdász-tanoncnak
fizetéssel felvesz a
SZENT ANTAL nyomda

Raffia nincs és nem is lesz!

Nyersanyaghiány miatt a papírpárga ára ma-pról-napra emelkedik. Mindenki lássa el magát előre

„PATRIA”
szőlőkötöző papírpárgával.

Ára 100 kg-ként 580 korona. Kapható Gottlieb és Schmiöldl „Patria” papírpárga eladási irodája. Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut 6. sz.

A világlítási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

Tungsram
félwattos lámpákkal

lehet betartatani.

Használjon 25, 40, 60 wat fogyasztású

Tungsram-lámpákat.

Karácsony

-fák nagyobb mennyiségben kaphatók a

NIEMETZ-faiskolában

Temesvárott.

MENETREND

Budapestről érk.	délután	1:00
	éjjel	6:01*
		12:24
		4:12
Budapestre ind.	délelőtt	10:15*
	délután	1:55
	éjjel	11:53
		4:47
Zomborból érk.	délelőtt	10:02*
	éjjel	10:11
Zomborba ind.	éjjel	6:14*
		5:28
Ujvidékről érk.	délelőtt	7:46
	délután	1:21
	éjjel	10:58
Ujvidékre ind.	délután	1:44
	éjjel	6:26*
		4:26
Szegedről érk.	délután	12:42
	éjjel	8:06
Szegedre ind.	délután	1:80
	éjjel	12:05
Cservenka—Gombosról érk.	éjjel	8:57
Cservendka—Gombosra ind.	éjjel	4:42
Zentáról érk.		1:05
Zentára ind.		4:33
Bajáról érk.	délelőtt	9:02
	éjjel	9:26
Bajára ind.		7:00
		5:05
Bácsalmásról érk.	délelőtt	7:45

A *gal jelzettek gyorsvonatok.
Az éjjeli idő: este 6-tól reggel 6-ig

6 lóerejű benzín motor,

2 mtr. h. transmissió kerekkel, kör-forgó szivattyú, ásvá-ykenő, henger-és padlóolaj kapható **KERTÉSZNÉL** Miklós-utca 40. sz. a nagytemplom háta mögött. Telefon szám 635.

Veszünk
benzines, olajos petróleumos
hordót
a legmagasabb árban
BÁNÓ és BRÖDER
szállító.

Róka, görény

bőröket valamint más nemes szőrmeiket, legmagasabb árban megvesz

Kertész Miklós
divatszűcs, Vörösmarty-utca 52. szám.

Kiskörös község határában, a vasútállomástól 4 km-re, műút mellett

240 m. holdas
birtek, feles
művelésre
kiadó.

Bővebbet a tulajdonosnál, özv. Schaffer Mihálynénál, Kiskörös.

Képviselek

nagy keresettel
jól jövedelmező cikkhez az egész megyére

keresetnek.

Szántó József Budapest, Izabella-utca 29.

2000

kocsi homok eladó
Bánó s Bröder cégnél

Előjegyzéseket elogad Kossuth-u.irodáján

IZLÉSES ÉS OLCSÓ ÜZLETI LEVÉL-
::: PAPIROK ES BORITÉKOK A :::

SZENT-ANTAL
KÖNYVNYOMDÁBAN

SZEREZHETŐK BE.